

Ny kraftstation planeras vid dammen i Kvarnåker

Vid vattenfallet i Kvarnåker, har Järbo Nedre Kvarnförening två kraftstationer med turbiner. Den ena finns på samma sida som Kvarnen och turbinen levererar 265 000 kWh per år.

På den andra sidan Jädraån finns f.d. Wikholms Kraftstation med turbin. Den producerar 400 000 kWh årligen. Den kraftstationen förvärfvade Järbo Nedre Kvarnförening 1954. Under 1977 gjorde föreningen omfattande arbeten här med utgrävning av kanalen och fick ut mera energi.

För säkerställande av den fortsatta driften på det elek-

triska området har Järbo Nedre Kvarnförening fortsatt stärka sin ställning. I mitten av 1960-talet köptes f.d. Mekaniska Verkstaden, som sedermera blev lädfabrik, av Sandvik AB.

Härmed äger föreningen strandrätten och vattenfallen på båda sidor. De båda stora byggnaderna hyrs ut som lagerlokaler. Vid senaste årsstämman beslutades enligt styrelsens förslag om en undersökning och eventuellt bygga en ny kraftstation med ny turbin på Wikholms sida. En firma från Nässjö har varit dit och skaffat sig upplysningar, för att sedan komma med förslag.

JOHN DAHL

■ Bron över Jädraån i Kvarnåker och den damm som Järbo Nedre Kvarnförening äger.

Första kraftstationen stod färdig redan för 71 år sedan

Vilka förbättringar till glädje för oss alla har inte skett under 1900-talet. Tänk bara på hur övergången från fotogenlyse till elektrisk ström och kraft blev en enorm glädjekälla för många. I Järbo blev den första eldistributören Järbo Nedre Kvarnförening. Vid ett möte beslutade föreningen 1908 om byggande av den första kraftstationen, som blev avsynad 1909 och började leverera ström.

Vi tycker det är så naturligt för oss vrida eller trycka på knappen, så får vi ljus vilken tid som helst på dygnet, men när Järbo Nedre Kvarnförening började leverera ström och

elektrisk kraft, fastställdes vissa normer:

Första tiden fick de anslutna bönderna endast tröska en i sänder. Kraftstationen stängdes kl 10 på kvällen och körde igång igen på morgonen. I gårdarna vid Djupdal fick användas endast tre lampor samtidigt.

Dessa uppgifter erhöles av rektor Joel Järbing, som inhämtat uppgifterna från föreningens protokoll.

När beslutet fattades om byggande av en kraftstation, var 16 delägare för, men två avstod. Statens ingenjör K. Landtmansson synade av den byggda kraftstationen. När ledningarna byggdes var småpojarna på den tiden mycket nyfikna, för det var något nytt för dem när

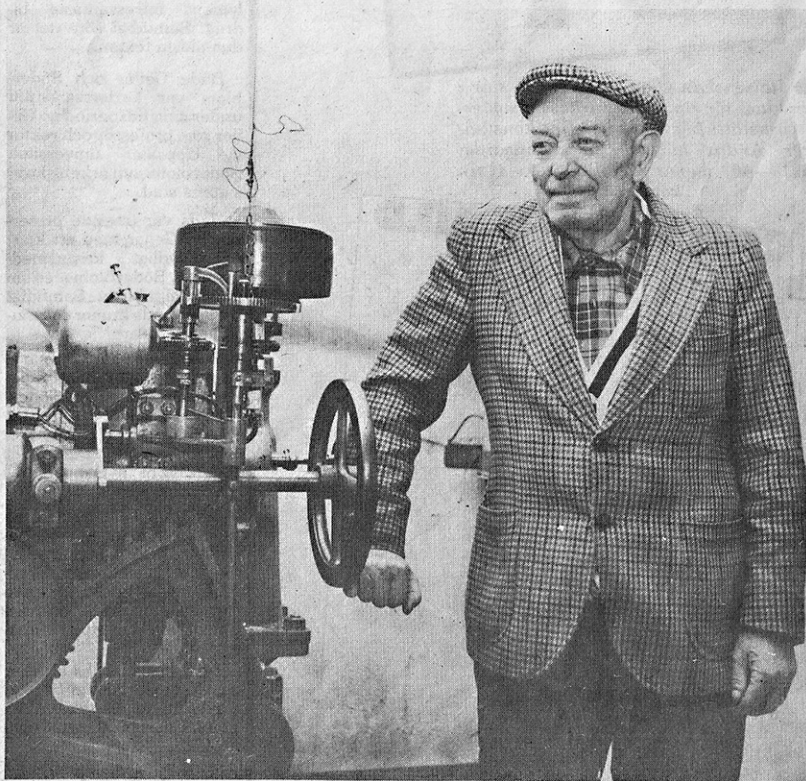
elarbetarna använde sina stolpskor.

1913 beslutades bygga ut kraftstationen vid Kvarnen och det blev en ny generator. För den första byggnaden hade gjorts en utredning och då körde fram till att det behövdes 15 lampor för dem som betjänade i Kvarnåker, Överbyn, Djupdal. Dessa lampor hade sedan ökat och vid ombyggnationen blev det ytterligare 220 lampor.

De som hade mätare fick betala 28 kronor per år och för de som översteg en viss mängd blev det 10 öre per kilowatt.

Från 1913 levererades elektrisk ström till Järbo Järnvägsstation och från samma år levererade Järbo Nedre Kvarnförening elektrisk ström till Järbo kyrka.

JOHN DAHL

■ Elof Olsson, ordförande och föreståndare för Järbo Nedre Kvarnförening.